

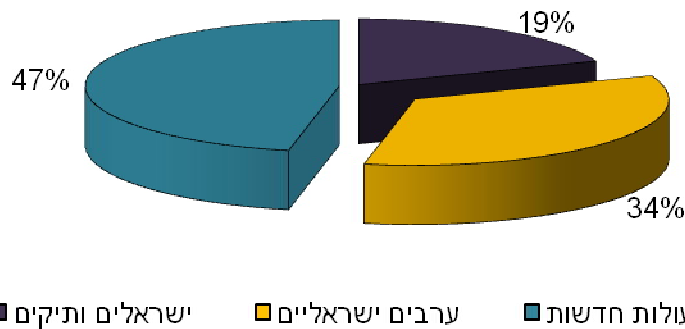
סיכומי ביניים –

מחצית ראשונה 2011

סיכום נתונים דמוגרפיים

במחצית הראשונה של שנת 2011 שהו במקלט המופעל ע"י עמותת מעון חירום לנשים 36 נשים יחד עם 47 מילדיהן. מבין הנשים, 10 נשים יהודיות ישראליות ילידות הארץ, 15 עולות חדשות (ממדינות חבר העמים, אתיופיה וגם מאירופה) ו-11 נשים ערביות ישראליות.

התפלגות הילדים - לפי מוצא

(* בקבוצת ילדי עולות חדשות כללנו ילדים של עולות חדשות. התנהלותם של חלק ניכר מילדים אלו היתה כשל "צברים" של ממש.

כמו כן, במהלך תקופת הדו"ח, שמונה ילדים לא הגיעו עם אמהותיהם למקלט.

ללא קשר לסיבות – לכל אם השוהה במקלט ללא ילדיה – יש קשיים רבים וגעגועים חזקים ביותר לילדים. צוות התוכנית טיפל בכל הכרוך בקשרי אם – ילד, בנושאי סדרי ראייה ומשמורת ובקשר עם פקידות סעד בקהילה המטפלות בילדים הנ"ל.

באחד מהמקרים הללו, שני ילדים נותרו בחזקת האב שסירב לאפשר להם להיות בקשר עם אימם. לאחר שהמעון עתר לביהמ"ש בעניין, האב חוייב לאפשר לאם לפגוש את ילדיה במרכז קשר. הילדים, שהוסתו נגד האם סירבו לכל קשר עימה. כיום, לאחר עבודה טיפולית רבה של העובדות הסוציאליות במעון במשותף עם מחלקת הרווחה ומרכז קשר, האם פוגשת את ילדיה באופן קבוע.

בשני מקרים אחרים, פעלנו כדי להוציא את הילדים מחזקת האם.

במקרה אחד, האם לא היתה מסוגלת לטפל בילדיה, שהיו במצב פיזי ורגשי קשה. לאחר שגילינו שהאם אלימה מאוד כלפיהם, וכי הטיפול הרגשי וההדרכה ההורית שהיא מקבלת אינם מועילים באופן משמעותי, נאלצנו לפעול להוצאת הילדים למרכז חירום לילדים.

במקרה נוסף, זיהינו שהילדים פוגעים אחד בשני מבחינה מינית וכך גם בילדים אחרים. התברר כי הם קורבנות להתעללות מינית של האב. האם לא יכלה להכיל ולטפל בילדים וחשפה את היותה קורבן לגילוי עריות בילדותה. במשותף, הוחלט על הוצאת הילדים מחזקתה.

במהלך המחצית הראשונה של השנה הגיעו למעון שלוש נשים בהריון. אחת מהן יצאה מהמעון לפני הלידה, אחת אחרת ילדה במהלך שהותה במעון וצוות המעון דאג ללוות אותה בלידה, להדריך אותה ולהשיג עבורה ועבור התינוק את כל צרכיהם. בנוסף, למעון הגיעה יולדת היישר ממחלקת יולדות לאחר שילדה פג. האשה שהתה במעון בשל הסיכון שנשקף לחייה, וצוות המעון טיפל בה וליווה אותה בתהליך שהיה כרוך עד צאתו של התינוק לביתו הזמני במעון. הצוות המשיך לטפל במסירות באם ובתינוק לאחר שחרורו מביה"ח, ועד ליציאת האשה מהמעון. כיום, שוהה אשה הריונית נוספת במעון, ואנו צופות שתלד במהלך החודשים הקרובים תוך כדי שהותה במעון.

סיכום פעילות במחצית הראשונה של 2011:

עיקרי הפעילות שבוצעו עם ועבור הנשים:

- טיפול רגשי פרטני ואינטנסיבי ע"י עובדת סוציאלית. לו זכתה כל אחת מהשוהות במעון (לפחות מפגש אחד בשבוע).
- השתתפות בקבוצה טיפולית שעוסקת בעיקר בנושאים הקשורים להורות ולהדרכה הורית. הקבוצה מתקיימת אחת לשבוע בשעות הערב והיא מונחת ע"י שתי עובדות סוציאליות – אחת שמומחית בטיפול בנשים מוכות והשניה מומחית בטיפול בילדים נפגעי אלימות. בפעילות זו משתתפות כל הנשים ששוהות במקלט.
- השתתפות בקבוצה טיפולית בשיטת CBT. במסגרת קבוצה זו מתבצעת למידה וזיהוי משותפים של דפוסי החשיבה מעוותים אשר מביאים את הנשים לתגובות ורגשות שאינם מתאימים להתנהגות ולחשיבה קוגניטיבית. לומדים את משמעותה של חשיבה קוגניטיבית ומתרגלים אותה (לדוגמא: עיוות חשיבה נפוץ אצל הנשים ששוהות במעון הינו דפוס החשיבה ש"גבר שמקנא הוא גבר שאוהב, והתנהגות אלימה מקובלת כהתנהגות שמביעה אהבה וקנאה").
- ייעוץ וייצוג משפטי בתחומים שונים – בעיקר בתחומים הקשורים לדיני משפחה (גירושין, משמורת, מזונות, זכויות ביקור ועוד), אך גם בנושאים כלכליים (הסדרי חובות) ובנושאים אזרחיים (טיפול בהסדרת מעמד אזרחי).
- הפעלת חוק עבודת נשים עבור חמש נשים שהגיעו למעון, ולפני הגעתן אליו עבדו במקום עבודה למעלה משישה חודשים. בארבע מבין חמשת המקרים הנשים הביעו את רצונן לחזור למקום עבודתן עם יציאתן מהמעון. פנייתנו למעבידים נענתה בחיוב בארבעת המקרים, ושלוש נשים, שכבר יצאו מהמעון, חזרו למקום עבודתן. אשה אחת בחרה שלא לחזור לעבודתה לאחר היציאה מהמעון, ולמרות שהמעסיק סירב לשלם לה בהתחלה פיצויים – הוא חזר בו לאחר שצוות המעון יידע אותו בלשון החוק.
- השתתפות בחוג תכשיטנות המתקיים במעון פעם עד פעמיים בשבוע. במסגרת חוג זה הנשים לומדות טכניקות של הכנת תכשיטים מחרוזים, ורבות מהן מתחברות שוב לצדדים היצירתיים שלהן.
- סדנת עזרה ראשונה בה השתתפו כל הנשים.
- 7 נשים השתתפו בשיעורי עברית שהתקיימו אחת לשבוע החל מפרברואר 2011.
- מגוון של פעילויות העשרה ופנאי חוויתיות לנשים ולילדים, שאיפשרו לאמהות להנות עם ילדיהן (יום כייף בפארק מיים, יום טיול בטבע, פיקניק, בילוי בהצגות ילדים וכו').

עיקרי הפעילות שבוצעו עם ועבור הילדים:

- הפעלת גן ילדים בשטח המעון.
- הפעלת מרכז למידה המספק עזרה פרטנית בלימודים לילדים בגיל ביה"ס.
- איבחונים דידיקטיים ושיעורי הוראה מתקנת לילדים שנזקקו לכך. בנוסף, שיעורים פרטיים במתמטיקה ע"י מורה מוסמכת לתלמידים על סף גיל הנעורים.
- הפעלת קבוצה טיפולית לנערות. הקבוצה נפגשה, בהנחיית עו"ס, אחת לשבוע ועסקה ביצירה. במפגשים עלו נושאים מרגשים ונוגעים ללב.
- טיפול רגשי פרטני לכל ילד (לפחות אחת לשבוע).
- פעילויות טיפול והעצמה המבוצעות ע"י עובדות סוציאליות וכוללות: הדרכה הורית פרטנית לכל אחת מהאמהות (אחת לשבוע), קשר עם לשכות הרווחה מהן הופנו המשפחות, קשר עם אבותיהם של הילדים השוהים במקלט ויצירת הקשר בין הילדים לבינם, הכנת הילדים והאמהות לקראת יציאתם את המקלט ועוד.
- פעילויות הקשורות להשתלבות הילדים במוסדות חינוך בקהילה כוללות: טיפול בכל הנדרש לקליטת ושילוב ילדי המקלט בביה"ס שונים בקהילה.
- מעורבות רכזות הבית שנמצאות במקלט לאורך כל שעות היום במערכות היחסים בין הילדים לבין עצמם ובין הילדים לאמהותיהן תורמת הן לטיפול השוטף בצרכי הילדים והן בהצגת דוגמה אישית לדרכים נכונות לטיפול בילדים, תקשורת לא אלימה, פתרון בעיות ע"י דיאלוג וכו'.
- טיפול משפטי וקשר של עו"ס הילדים של המקלט עם פקידות סעד בלשכת הרווחה ופקידת סעד מחוזית בכל הקשור לסדרי ראייה ומשמורת של האמהות לילדים שאינם שוהים עם אמהותיהם במקלט.
- מגוון פעולות העשרה ופנאי עם הילדים מדי יום ביומו במהלך שנת הלימודים בין השעות 13:30 ל-18:00 ע"י 53 סטודנטים מתנדבים מתוכניות שונות באוניברסיטת חיפה, הטכניון ומכללת גורדון, וכן תלמידי תיכון מבי"ס ליאו-בק (בהנחיית רכזת פעילויות פנאי ועובדת סוציאלית).
- הפעלת שלושה חוגי העשרה – חוג יוגה, חוג חיות וחוג ריתמוסיקה.
- מסיבות והפעלות חגיגיות בחגים (ט"ו בשבט, פורים, פסח, ל"ג בעומר, שבועות).
- 2 מפגשים של פעילות חווייתית בביה"ס הריאלי לילדי הגן, כולל שעת סיפור, תאטרון בובות וביקור בפינת חי.
- הפעלות ע"י צוות הווי ממרכז חינוך ליאו-באק.
- השתתפות בפסטיבל הצגות ילדים בפסח – הילדים זכו להשתתף באירוע החוצות של הפסטיבל, וכל ילד זכה לראות במסגרת הפסטיבל לפחות 2 הצגות באולם.
- הפעלת מסגרת פעילות חווייתית במהלך שעות הבוקר ואחה"צ במהלך חופשת הפסח.
- צפייה בהצגה פיטר-פן.
- שילוב של ארבע נערות ששהו במעון בתנועת הצופים.
- יום כייף בפארק מיים (יחד עם אמהות ומלווים).
- 2 מסיבות יום הולדת שכללו: הפעלה ע"י מפעיל, קישוטים חגיגיים, עוגות יום הולדת וכיבוד.
- פיקניק מחוץ לשטח המעון לכבוד סיום שנת הלימודים ולכבוד סיום שנת הפעילות של המתנדבים במעון. הפיקניק כלל משחקים ויצירה בטבע, הכנת פיתות על טאבון והרבה מצב רוח טוב.